

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการระงับข้อพิพาทในคดีเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้เขียน	ร้อยตำรวจเอก พงศ์บัณฑิต ปิ่นสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒกุล
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทในคดีเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของประชาชนและสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กระบวนการระงับข้อพิพาทในคดีเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของต่างประเทศและประเทศไทย ตลอดจนเพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายที่เกิดจากกระบวนการระงับข้อพิพาทในคดีเลือกตั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาทางกฎหมาย ที่เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในคดีเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างถูกต้อง เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

จากการศึกษา พบว่า การกระทำของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการบังคับใช้ระเบียบ คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. 2554 เป็นการกระทำที่ขัดกับทฤษฎีการคุ้มครองสิทธิและไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เนื่องจาก การบังคับใช้กฎของคณะกรรมการการเลือกตั้งอันมีเนื้อหาที่ส่งผลทำให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาด เป็นการกระทำที่ไม่ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่กำหนดให้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมจะต้องมีการดำเนินการกระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว เป็นธรรม และเข้าถึงได้โดยง่าย อีกทั้งเนื้อหาของกฎยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ในระดับพระราชบัญญัติ ดังนั้น การกระทำของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงส่งผลเสีย ต่อกระบวนการการเลือกตั้งที่ต้องมีความโปร่งใส สุจริต และเที่ยงธรรม นอกจากนี้ ยังเกิดปัญหา ทางกฎหมายเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทในคดีเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย เนื่องจาก ในปัจจุบันประเทศไทยมีการออกกฎที่มีลักษณะเพื่อเป็นการระงับข้อพิพาท ที่เกี่ยวข้องกัคดีเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกฎดังกล่าวคือ ระเบียบ คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งเชิงสมานฉันท์ พ.ศ. 2550 แต่ในทางข้อเท็จจริง เกิดข้อบกพร่อง และข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎดังกล่าว หลายประการ ได้แก่ เนื้อหาของกฎ

ให้อำนาจกับคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดใช้ดุลยพินิจแต่เพียงฝ่ายเดียวในการกำหนดว่าจะบังคับใช้กฎดังกล่าวหรือไม่ อีกทั้งกฎดังกล่าวยังไม่มีกำหนดขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาทในคดีเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนเนื้อหาของกฎดังกล่าวยังไม่มีกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทในคดีเลือกตั้งเป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังเกิดปัญหาจากการที่ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดเนื้อหาหรือบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาททางปกครองโดยชุมชนในคดีเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง ส่งผลทำให้การระงับข้อพิพาทในคดีเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย จึงยังมิสามารถบังคับใช้หรือมีผลบังคับใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติได้จริง นั่นเอง

จากการศึกษา พบว่า ในประเทศฟิลิปปินส์ มีวิธีในการระงับข้อพิพาทของประเทศฟิลิปปินส์ ที่เรียกว่า “กระบวนการคาตารุงกิง พัมบารางโกย” สำหรับใช้ระงับข้อพิพาทในหมู่บ้าน อันเป็นระบบการแก้ปัญหาข้อพิพาท โดยระบบนี้จะเป็นระบบในกระบวนการยุติธรรมที่ยึดแนวทางของการปรึกษาหารือการสานเสวนา การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง หรือการประนีประนอม และการเจรจาไกล่เกลี่ยระหว่างกันเอง ในกรณีที่มีความหวั่งกังวลในปัญหาร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะบรรลุข้อตกลงอย่างฉันทามติร แทนการไปต่อสู่กันทางกฎหมายอย่างยืดเยื้อ อีกทั้งในประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาก็ได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยจะบัญญัติให้มีคณะกรรมการมีหน้าที่ในการบริหารจัดการการเลือกตั้งของสาธารณรัฐแอฟริกาก็ได้มีการกำหนดรูปแบบของความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้ง พรรคการเมือง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งเป็นรูปแบบเฉพาะของการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการการเลือก ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีความสำคัญในการบริหารจัดการการเลือกตั้ง เรียกว่า คณะกรรมการประสานงานพรรคการเมือง ดังนั้น จะเห็นได้ว่า หากประเทศไทยมีการกำหนดกฎหมายที่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับระงับข้อพิพาททางปกครองในคดีเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้ประเทศไทยมีกระบวนการการเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนจะทำให้การเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม รวมถึงหากมีการกำหนดบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวจะทำให้ลดความแตกแยกของคนในสังคม และยังสามารถสร้างความปรองดอง ความสามัคคีของคนในชาติไทยได้อย่างยั่งยืนสืบต่อไป